

För kännedom:

Till kyrkorådet i Falkenbergs pastorat

Ett sätt att se på framtiden i Falkenbergs pastorat

Ett diskussionsunderlag.

Bakgrund

Vi är en grupp pensionerade präster, bosatta och gudstjänstfirande i Falkenbergs pastorat, som fört samtal om utvecklingen och framtiden i församlingarna inom Falkenbergs pastorat. Vi vill med detta dokument ta initiativ till enskilda och gemensamma tankar, samtal, diskussioner, som kan leda fram till en ny strategi för framtidens kyrka i Falkenbergs pastorat. Vårt dokument gör inte anspråk på att kunna visa på en fullständigt objektiv beskrivning av dagens situation, inte heller på att sitta inne med den enda lösningen på problemen. Vi vill helt enkelt bara dela med oss av våra tankar och inbjuda så många som möjligt att reagera och tänka vidare med utgångspunkt från Kyrkans egentliga uppdrag.

Lägesbeskrivning

I Falkenbergs pastorat finns idag 16 församlingar organiserade i 4 områden. I dessa församlingar finns det inte mindre än sammanlagt 32 kyrkor, inkl. två stiftelseägda kapell (Hässlås och Fegen). I alla dessa kyrkor firas gudstjänst/mässa mer eller mindre ofta. Men bara i 5 av dem firas någon form av gudstjänst/mässa varje söndag.

I pastoratet finns 17 prästtjänster inklusive kyrkoherden.

Av prästtjänsterna är f.n. 6 vakanta, plus att en präst är tjänstledig t.o.m. 2020-08-31. Inom de närmaste fem åren kommer dessutom ytterligare 5 av dessa tjänster att bli vakanta p.g.a. pensionsavgångar.

Med undantag för kyrkorna i område Väst är gudstjänster/mässor mycket glest besökta. Statistiken för de senaste åren talar tyvärr sitt tydliga språk. (Se bilaga.) Detta blir som ett slutande plan, där takten i nedgången ökar allteftersom besöksantalet minskar. För tjänstgörande personal innebär detta sjunkande motivation och arbetsglädje, något som till sist rentav kan utvecklas till en arbetsmiljöfråga.

De ekonomiska kostnaderna för underhåll av alla kyrkor och orglar är i förhållande till själva verksamheten i dem och antalet besökare oförsvarligt höga.

Tankar inför framtiden

En församling som tidigare varit fylld av andligt liv är och förblir inte detta automatiskt av tradition. Det krävs ett medvetet kontinuerligt församlingsbyggande med den helige Andes hjälp och med söndagens gemensamma gudstjänst som utgångspunkt och kraftkälla. För detta arbete krävs kontinuitet både när det gäller gudstjänstliv och när det gäller arbetsinsatser av anställda, och förtroendevalda liksom av oavlönade engagerade församlingsbor. Av församlingar som växer ser vi att det finns några gemensamma nämnare mellan dem:

1. Ett medvetet arbete kring söndagens gudstjänst där gudstjänstdeltagare i alla åldrar och med olika förmågor känner sig delaktiga och inkluderade.
2. Ett långsiktigt arbete när det gäller hemgrupper/cellgrupper/bönegrupper som alla har sin gemensamma utgångspunkt i söndagens gemensamma gudstjänst/mässa och där den diakonala omsorgen om varandra också är en viktig del av arbetet.

Församlingsbyggande försvåras kraftigt för att inte säga omöjliggörs när församlingen vänjs vid att gudstjänst firas varannan eller var tredje/fjärde söndag i deras kyrka. Det har gått så

För kännedom:

långt att där detta praktiserats under längre tid så är man "ledig från gudstjänst" 2 söndagar av tre. Det säger sig självt att det andliga livet inte får möjlighet att spira och växa under de förutsättningarna. I takt med att de gamla kyrkobesökarna dör ut dör församlingarna också ut. Till sist hålls ett sporadiskt gudstjänstliv bara igång för kyrkobyggnadens och den lokala traditionens skull. Resultatet blir en negativ självbild av Kyrkan och en trötthet och uppgivenhet bland präster, kantorer, vaktmästare och kyrkvårdar.

Invändningar:

1. *Vi måste värna om den lokala traditionen kring kyrkobyggnaden som har stått där i generationer?*

Vårt svar är: Nej, det måste vi inte till varje pris om vi vill vara trogna Kyrkans kallelse. Jesus talade inte om kyrkobyggnader eller att vårt uppdrag är att reparera kyrkor. Han talade om att vi kallas "att göra alla folk till hans lärjungar". Evangelisation och mission är och förblir Kyrkans huvuduppgift tillsammans med undervisning och diakonins kärlekstjänst. Den reparation vi har att ägna oss är först och främst reparationen av församlingarna och det andliga livet i dem.

2. *Församlingsbor på landet åker inte över församlingsgränsen till grannkyrkan och de äldre har svårt att ta sig ända dit.*

Vårt svar är: Som Kyrka ska vi inte medverka till att bevara gamla traditionella rivaliteter mellan olika byar. Vår uppgift är att med Jesus som exempel bryta ner murar som skiljer oss från varandra. När hebréerbrevets författare uppmanar oss att "inte överge vår församlingsgemenskap" så handlar det inte om att vi ska hålla oss till ett geografiskt område. Paulus talar om vikten att hålla fast vid gemenskapen kring Bibeln, bönen, nattvarden och gemenskapen. Att folk av tradition inte åker över församlingsgränsen till grannkyrkan är ju verkligen ett argument för att inte hålla kvar vid att bara fira gudstjänst sporadiskt med t.ex. tre veckors mellanrum. Våra frikyrkliga trossyskon har här i Falkenbergs kommun sina kyrkor i Falkenberg och de åker självklart några mil för att fira gudstjänst där tillsammans.

Att de äldre har svårt att ta sig till grannkyrkan kan säkert vara sant, men det gäller i så fall även att ta sig till "hemkyrkan". I båda fallen behöver de förmodligen åka bil. Och detta är en viktig utmaning för den allmänna diakonin i församlingen, där de som har bil och kan köra bör erbjuda sig att hämta och skjutsa de som inte kan ta sig till kyrkan. Sådan omsorg kan bli en naturlig del av hemgruppers ansvar.

Vårt förslag att fundera och samtala kring.

1. Liksom man redan gjort i flera församlingar i pastoratet bör församlingar slås ihop så att det i varje område endast kommer att finnas två församlingar.

Området Väst   Falkenbergs församling och Skrea församling.

Område Norr   Morup-Stafsinge församling och Vinberg-Ljungby församling

Område Syd   Susedalens församling och t.ex. Ätradalens församling (=Vessige plus Okome församlingar)

Område Öst   Torups församling och t.ex. Ullareds församling (=Gunnarps, Gällareds och Krogsereds församlingar plus Fagereds, Källsjö, Ullareds och Älvsereds församlingar)

2. Söndaglig gudstjänst/mässa i tre kyrkor i område Väst
Söndaglig gudstjänst/mässa i tre kyrkor i område Norr (inkl. Hässlås kapell)
Söndaglig gudstjänst/mässa i fyra kyrkor i område Öst (inkl. Fegens kapell)
Söndaglig gudstjänst/mässa i fyra kyrkor i område Syd

För kännedom:

3. Dessutom kan någon eller några kyrkor, som är i gott skick och där orgeln lämpar sig särskilt väl för förrättningsmusik utses till att vara endast förrättningskyrka tillsammans med kyrkorna i punkt 1 ovan.
4. Övriga kyrkor sätts tills vidare i malpåse. På sikt avsakraliseras dessa och kan då eventuellt säljas eller rivs.
5. Förtroendevalda tillsammans med prästerna, som har huvudansvaret för församlingarnas gudstjänstliv, tar fram ett förslag till långsiktig strategi när det gäller vilka kyrkobyggnader som ska klassas enligt ovan nämnda grupperingar.
6. Antalet prästtjänster bantas från dagens 17 till 11 inklusive kyrkoherden, med nuvarande fyra tjänster placerade i område Väst, och med två prästtjänster i vardera övriga tre områden. Vid rekrytering av nya präster bör särskild vikt läggas vid vilja och förmåga att långsiktigt bygga församling kring gudstjänst, hemgrupper och undervisning. Prästernas arbetsuppgifter ska vara gudstjänster, kyrkliga handlingar, undervisning och själavård. Uppgiften som områdeschef måste inte vara knuten till en prästtjänst, vilket vi har ett ex. på i område Väst.
7. Uppmana Kyrkan på stifts- och riksplan att ta fram en strategi och plan för utbildning av lekmanpredikanter. I framtiden kommer dessa "tälmakarpredikanter" att behövas än mer än idag för att vi som rikstäckande folkkyrka ska kunna nå ut med evangeliet.

Fortsättningen?

Nu bollar vi denna fråga vidare till alla förtroendevalda, anställda, intresserade församlingsbor för vidare samtal, tankearbete och framför allt bön.

Vare sig vi vill det eller inte kommer framtiden innebära att vi varken kommer att ha ekonomiska eller personella resurser för att fortsätta som det är idag.

Falkenberg 2019-10-22

Gunnar Stenbäck, Anders Brogren, Carl-Olov Möllerström, Per Warnholtz, Anders Björnberg, John Johansson, Tommy Svensson, Henrik Lindman, Jan Janson, Per Engström, Bengt Svensson, Alfons Lindholm, Bertil Palmblad.

På uppdrag av ovanstående

Gunnar Stenbäck

Sändlista:

Kyrkorådet i Falkenbergs pastorat

För kännedom:

Samtliga församlingsråd i Falkenbergs pastorat

Samtliga anställda i Falkenbergs pastorat

Biskopen, stiftsstyrelsen och kontraktsprosten.